

vort Samfund allerede paa flere Omraader tager sig af Enker og Børn, der staa uden Forsørger. Igennem Finansloven støtter man forskellige Foreninger, der have sat sig til Opgave at hjælpe Enker og uheldigt stillede Kvinder, og man har ved de Love, som ere vedtagne i de senere Aar, truffet ret omfattende Foranstaltninger til at hjælpe de udenfor Ægteskab fødte Børn. Det, der altsaa tilsigtes ved det Lovforslag, som vi fra Socialdemokratiets Side have tilladt os at fremlægge for det høje Ting, kan kort og godt siges at være dette, at man ønsker snarest muligt at faa tilvejebragt Lighed i dette Forhold, saaledes at de Børn, der ere fødte indenfor Ægteskabet, men miste deres Forsørger, stilles lige saa gunstigt som dem, der ere fødte udenfor Ægteskabet, og som Samfundet allerede tager sig af.

Det Spørgsmaal, Lovforslaget her tager Sigte paa, er et ganske betydeligt Spørgsmaal, og Forholdet er det, synes jeg, at det i allerhøjeste Grad tiltrænges at faa tilvejebragt lovordnede Forhold paa dette Omraade. Saaledes som vi have det nu, er Enkernes og de faderløse Børns Stilling i de allerfleste Tilfælde i allerhøjeste Grad uheldig. Medens man for de udenfor Ægteskab fødte Børns Vedkommende har vedtaget Love, der bestemme, at der skal ydes til deres Underhold og Opdragelse et vist Minimumsbeløb, som det offentlige sørger for at faa tilvejebragt, og medens man paa forskellige Omraader har truffet Bestemmelser, der tage Sigte paa, at de Midler, man tilvejebringer dertil, komme rettidigt ind og blive rigtigt anvendte, og endvidere sørger for, at der bliver ført Tilsyn med Børnenes Opdragelse, er Forholdet for de indenfor Ægteskab fødte Børns Vedkommende det, at naar de miste deres Forsørger, ere de og deres Moder i de allerfleste Tilfælde henviste enten til den private Godtgørelse eller til Fattigvæsenet, og den sidste Vej gaa ganske sikkert de allerfleste. Det er jo klart, at Godtgørelsen ikke paa langt nær magter den Opgave, der ligger for her, den Opgave at støtte alle de Kvinder, der miste deres Mænd, og de Børn, der miste deres Forsørger. Der gøres ganske vist ihærdige Forsøg mange Steder, mange Kræfter sættes i Bevægelse for at mildne Følgerne af den Ulykke, det er, naar Familieforsørgeren i de fattigere Klasser gaar bort og efterlader sig Hustru og en Flok Børn. Man magter, som sagt, ikke paa langt nær denne store Opgave. Vi mene da fra vor Side, at naar Forholdet er saaledes, som

jeg her har omtalt, dels at Velgørenheden ikke paa langt nær magter Opgaven, og dels at vi allerede gennem forskellige Lovforanstaltninger have gjort i alt Fald noget af vor Pligt overfor de udenfor Ægteskab fødte Børn, er det snart paa Tide at tage fat og sørge for, at der ogsaa bliver truffet saadanne Bestemmelser, at de Børn, der ere fødte indenfor Ægteskab, og som miste deres Forsørger, ogsaa kunne komme til at leve under noget bedre Forhold, saa at hverken de eller deres Mødre skulle være nødte til at se paa Fremtiden med økonomiske Bekymringer paa det Tidspunkt, hvor de miste deres Forsørger.

Det kunde være interessant at undersøge, hvorledes de mange Enker leve, vi have her i vort Land. Vi have ikke nogen udførlig Statistik at bygge paa i den Henseende, vi ere ikke ganske i Stand til at se, hvorledes disse Enker have det, og hvorledes alle disse Børn leve. Men der fremkommer dog af og til paa forskellig Maade: gennem offentlige Meddelelser, gennem Beretninger, der udsendes fra Velgørenhedsforeninger, og paa anden Vis Meddelelser, som fortælle os, at her i Virkeligheden er en Nødstilstand, en Tilstand af saa uhyggelig Art, at den maa mane os til snarest muligt at gøre noget for at forbedre Forholdene. Vi have her i vort Land efter de foreliggende Opgivelser med et rundt Tal 100,000 Enker og vel ca. 5,000 fraskilte og fraseparerede Hustruer. Disse sidste er der sørget for gennem de alt vedtagne Love. Men for Enkerne er Forholdet det, at de allerfleste af dem trænge til Hjælp. Tænke vi os f. Eks. de ca. 8,000 Enker, der findes i Husmands-, Parcelist- og Indsidderklassen her i vort Land, kunne vi uden at behøve at have nogen Statistik til vor Raadighed, sige os selv, at de allerfleste af dem ere saaledes stillede, at de trænge til Hjælp. Og tænke vi os Forholdene indenfor Kredsen af de 10,000 Enker, der findes i Beklædnings- og Tekstilindustrien, og ved Siden af dem alle de Enker, der findes i alle de andre Klasser under lignende økonomiske Forhold, vil Tilfældet være det, at vi her staa overfor Mennesker, der ikke ere i Stand til at hjælpe sig selv, Mennesker, som trods de største Anstrengelser ikke kunne tilvejebringe saa meget, at de kunne passe deres Børn og opføde dem paa nogenlunde forsvarlig Vis.

Følgen af dette uheldige Forhold er da den, at i de allerfleste Tilfælde maa saadanne Enker søge at skaffe sig Er-